

Milieueffectrapportage

Bestemmingsplannen
 "Stationsgebied Drie-
 bergen-Zeist" –
 Utrechtse Heuvelrug
 / Zeist

85

Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

11 maart 2015, nr. 201403607/1/R6 en
 201403625/1/R6, ECLI:NL:RVS:2015:744
 (mr. Van Buuren, mr. Deetman, mr. Van Sloten)
 Noot S.M. van Velsen

Milieueffectrapportage. Compenserende maatregelen. Vormvrije m.e.r.-beoordeling. Mitigerende maatregelen. Significante aantasting. Belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu.

[Wm (oud) Hoofdstuk 7]

Bij besluit van 3 maart 2014 heeft de raad van de gemeente Utrechtse Heuvelrug het bestemmingsplan "Stationsgebied Driebergen-Zeist" (hierna: het plan van Utrechtse Heuvelrug) vastgesteld. Bij besluit van 4 maart 2014 heeft de raad van de gemeente Zeist het bestemmingsplan "Stationsgebied Driebergen-Zeist" (hierna: het plan van Zeist) vastgesteld. De plannen voorzien in de herontwikkeling van het stationsgebied Driebergen-Zeist. De plannen maken onder meer een verbreding van het spoor, een verbreding van de Driebergseweg/Hoofdstraat, een onderdoorgang van deze weg onder het spoor en een parkeergarage aan de Stationsweg mogelijk. Voor de ontwikkeling is een vormvrije m.e.r.-beoordeling verricht.

De Afdeling bestuursrechtspraak overweegt in deze uitspraak dat de EHS weliswaar significant wordt aangetast als gevolg van de voorziene ontwikkelingen, maar volgens de vormvrije m.e.r.-beoordeling zullen de effecten op de EHS na compensatie neutraal zijn. SMZ en anderen hebben niet aannemelijk gemaakt dat de conclusie in de vormvrije m.e.r.-beoordeling dat de effecten op het landschap neutraal zijn onjuist is. Voor zover zij aanvoeren dat er alternatieven zijn voor de plannen, overweegt de Afdeling dat de vraag of alternatieven bestaan niet relevant is bij de beoordeling of kan worden uitgesloten dat de voorziene ontwikkelingen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zullen hebben. De conclusie van de Afdeling bestuursrechtspraak luidt dat,

gelet op de vormvrije m.e.r.-beoordeling, gemeenteraden zich in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat de voorziene ontwikkelingen geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben. Er behoefde derhalve geen MER te worden gemaakt. Deze beroepsgrond faalt. Andere beroepsgronden, met name betreffende geluid, zijn gegrond.

Uitspraak in de gedingen tussen:

(...)

en

1. de raad van de gemeente Utrechtse Heuvelrug,

2. de raad van de gemeente Zeist

Procesverloop

Bij besluit van 3 maart 2014 heeft de raad van de gemeente Utrechtse Heuvelrug het bestemmingsplan "Stationsgebied Driebergen-Zeist" (hierna: het plan van Utrechtse Heuvelrug) vastgesteld. Bij besluit van 4 maart 2014 heeft de raad van de gemeente Zeist het bestemmingsplan "Stationsgebied Driebergen-Zeist" (hierna: het plan van Zeist) vastgesteld.

(...)

Overwegingen

De plannen

1. De plannen voorzien in de herontwikkeling van het stationsgebied Driebergen-Zeist. De plannen maken onder meer een verbreding van het spoor, een verbreding van de Driebergseweg/Hoofdstraat, een onderdoorgang van deze weg onder het spoor en een parkeergarage aan de Stationsweg mogelijk.

Ontvankelijkheid

(...)

Milieueffectrapportage

10. SMZ en andere betogen dat ten onrechte geen milieueffectrapport (hierna: MER) is gemaakt voor de plannen. Zij wijzen er daarbij op dat in het rapport "Stationsgebied Driebergen-Zeist (vormvrije) m.e.r.-beoordeling" (hierna: vormvrije m.e.r.-beoordeling) van 19 december 2013 van Arcadis wordt geconcludeerd dat de plannen significant negatieve effecten op de Ecologische Hoofdstructuur (hierna: EHS) zullen hebben. Voorts zullen de plannen volgens hen tot een aanzienlijke aantasting van de cultuurhistorische

waarden van een aantal buitenplaatsen leiden. Volgens SMZ en andere zijn er reële alternatieven voor de plannen.

10.1. De raden stellen zich op het standpunt dat in de vormvrije m.e.r.-beoordeling terecht is geconcludeerd dat de plannen geen belangrijke nadelige milieueffecten zullen hebben, zodat geen MER behoefde te worden gemaakt.

10.2. Ingevolge artikel 7.2, eerste lid, aanhef en onder b, van de Wet milieubeheer (hierna: Wm) worden bij algemene maatregel van bestuur de activiteiten aangewezen ten aanzien waarvan het bevoegd gezag moet beoordelen of zij belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben. Ingevolge het vierde lid worden ter zake van de activiteiten, bedoeld in het eerste lid, onder b, de categorieën van besluiten aangewezen in het kader waarvan het bevoegd gezag krachtens de artikelen 7.17 of 7.19 moet beoordelen of die activiteiten de in dat onderdeel bedoelde gevolgen hebben, en indien dat het geval is, bij de voorbereiding waarvan een MER moet worden gemaakt.

Ingevolge artikel 2, tweede lid, van het Besluit milieueffectrapportage (hierna: het Besluit m.e.r.) worden als activiteiten als bedoeld in artikel 7.2, eerste lid, onder b, van de Wm aangewezen de activiteiten die behoren tot een categorie die in onderdeel D van de bijlage is omschreven.

Ingevolge het vierde lid worden als categorieën van besluiten als bedoeld in artikel 7.2, derde en vierde lid, van de Wm, aangewezen de categorieën die in kolom 4 van onderdeel C onderscheidenlijk onderdeel D van de bijlage zijn omschreven.

Ingevolge het vijfde lid geldt de verplichting tot het toepassen van de artikelen 7.16 tot en met 7.19 van de Wm voor zover in de bijlage, onderdeel D, bij een categorie van activiteiten categorieën van gevallen zijn aangegeven

a. in zodanige gevallen en

b. in overige gevallen waarin op grond van selectiecriteria als bedoeld in bijlage III bij de EEG-richtlijn milieu-effectbeoordeling niet kan worden uitgesloten dat de activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben.

In onderdeel D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. is in kolom 1 van categorie 1.2 de verlegging of verbreding van bestaande wegen van twee rijstroken of minder tot wegen met vier of meer rijstroken niet zijnde een, autosnelweg of autoweg aangewezen als activiteit als bedoeld in artikel 7.2, eerste lid, onder b, van de Wm. In kolom 2 zijn de gevallen waarin deze activiteit betrekking heeft

op een weg met een tracé lengte van 5 km of meer aangewezen als gevallen als bedoeld in artikel 2, vijfde lid, van het Besluit m.e.r. In kolom 4 is een bestemmingsplan aangewezen als een besluit als bedoeld in artikel 7.2, vierde lid, van de Wm.

In onderdeel D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. is in kolom 1 van categorie 2.2 de wijziging of uitbreiding van boven- en ondergrondse spoorwegen aangewezen als activiteit als bedoeld in artikel 7.2, eerste lid, onder b, van de Wm. In kolom 2 zijn de gevallen waarin deze activiteit betrekking heeft de wijziging of uitbreiding van een boven- of ondergrondse spoorweg indien deze bestaat uit een uitbreiding met één of meer sporen met een aaneengesloten tracé lengte van 5 km of meer en voor zover deze is gelegen in een gevoelig gebied aangewezen als gevallen als bedoeld in artikel 2, vijfde lid, van het Besluit m.e.r. In kolom 4 is een bestemmingsplan aangewezen als een besluit als bedoeld in artikel 7.2, vierde lid, van de Wm.

10.3. Vast staat dat de voorziene ontwikkelingen niet de drempelwaarden in kolom 2 van categorie 1.2 en categorie 2.2 in onderdeel D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. overschrijden. Voorts is in de vormvrije m.e.r.-beoordeling aan de hand van selectiecriteria als bedoeld in bijlage III bij de EEG-richtlijn milieu-effectbeoordeling beoordeeld of kan worden uitgesloten dat de voorziene ontwikkelingen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zullen hebben. In de vormvrije m.e.r.-beoordeling wordt na toetsing van een aantal aspecten zoals bodem en water, natuur, landschap, cultuurhistorie, verkeer en geluid geconcludeerd dat het maken van een MER niet noodzakelijk is. Wat betreft de EHS wordt in de vormvrije m.e.r.-beoordeling geconcludeerd dat de voorziene ontwikkelingen tot aantasting van de EHS leiden en dat de effecten zeer negatief zijn beoordeeld. Dit betekent volgens de vormvrije m.e.r.-beoordeling dat de aantasting gecompenseerd dient te worden door nieuw EHS gebied in te richten, inclusief een oppervlaktetoeslag. De effecten na compensatie zijn neutraal beoordeeld. Verder zijn in de vormvrije m.e.r.-beoordeling de effecten op het landschap neutraal beoordeeld vanwege de aandacht voor landschappelijke inpassing.

In hetgeen SMZ en andere hebben aangevoerd ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat aan de vormvrije m.e.r.-beoordeling zodanige gebreken kleven of dat deze zodanige leemten in kennis bevat dat de raden de vormvrije m.e.r.-beoordeling niet ten grondslag hebben kunnen

leggen aan de plannen. Weliswaar zal de EHS significant worden aangetast als gevolg van de voorziene ontwikkelingen, maar volgens de vormvrije m.e.r.-beoordeling zullen de effecten op de EHS na compensatie neutraal zijn. SMZ en andere hebben niet aannemelijk gemaakt dat de conclusie in de vormvrije m.e.r.-beoordeling dat de effecten op het landschap neutraal zijn onjuist is. Voor zover zij aanvoeren dat er alternatieven zijn voor de plannen, overweegt de Afdeling dat de vraag of alternatieven bestaan niet relevant is bij de beoordeling of kan worden uitgesloten dat de voorziene ontwikkelingen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zullen hebben.

Gelet op de vormvrije m.e.r.-beoordeling hebben de raden zich in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat de voorziene ontwikkelingen geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben. Er behoeft derhalve geen MER te worden gemaakt.

Het betoog faalt.

(...)

Conclusie

51. De geconstateerde gebreken ten aanzien van de plandelen met de bestemmingen "Verkeer - 1" en "Verkeer - 2" zijn hersteld. De Afdeling ziet daarom aanleiding om de rechtsgevolgen van de bestreden besluiten met toepassing van artikel 8:72, derde lid, aanhef en onder a, van de Awb in stand te laten wat betreft de plandelen met de bestemmingen "Verkeer - 1" en "Verkeer - 2".

Verzoek om bestuurlijke lus

52. De raden hebben verzocht om toepassing van de bestuurlijke lus. De Afdeling ziet geen aanleiding om de bestuurlijke lus toe te passen. Daartoe wordt overwogen dat een bestuurlijke lus in dit geval naar het oordeel van de Afdeling gelet op de aard van de niet herstelde gebreken niet zal leiden tot tijdswinst.

Voorlopige voorziening

53. De Afdeling ziet aanleiding voor het treffen van voorlopige voorzieningen als bedoeld in artikel 8:72, vijfde lid, van de Awb die inhouden dat de plandelen met de bestemming "Verkeer - Railverkeer" blijven gelden, met dien verstande dat na verbreding van het spoor het verbrede deel niet in gebruik mag worden genomen. Daarbij neemt de Afdeling in aanmerking dat ProRail er een groot belang bij heeft om te beginnen met werkzaamheden te beginnen, terwijl het niet her-

stelde gebrek ten aanzien van de cumulatieve geluidbelasting alleen ziet op het gebruik van het verbrede deel van het spoor door railverkeer en dit gebrek niet onherstelbaar is. De raden dienen de cumulatieve geluidbelasting op de woningen aan de Odijkerweg alsnog inzichtelijk te maken en af te wegen of deze aanvaardbaar zal zijn dan wel te beslissen dat extra maatregelen moeten worden getroffen.

Opdracht

54. De Afdeling ziet aanleiding om met toepassing van artikel 8:72, vierde lid, van de Awb de raden van Zeist en Utrechtse Heuvelrug op te dragen om ten aanzien van de plandelen met de bestemming "Verkeer - Railverkeer" inachtneming van deze uitspraak nieuwe plannen vast te stellen en zal daartoe een termijn stellen.

Voorts ziet de Afdeling aanleiding de raad van Zeist op te dragen om ten aanzien van het plan-deel met de bestemming "Bedrijf" met inachtneming van deze uitspraak een nieuw plan vast te stellen en zal daartoe een termijn stellen.

Verder ziet de Afdeling aanleiding om de raad van Utrechtse Heuvelrug op te dragen om met inachtneming van deze uitspraak een nieuw plan vast te stellen voor zover de gronden voor de beoogde fietsstraat niet in het plan van Utrechtse Heuvelrug zijn opgenomen en zal daartoe een termijn stellen.

55. De door de raden nieuw te nemen besluiten behoeven niet overeenkomstig afdeling 3.4 van de Awb te worden voorbereid.

Proceskosten

(...)

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

I. verklaart de hierna vermelde beroepen tegen het besluit van 3 maart 2014 van de raad van de gemeente Utrechtse Heuvelrug tot vaststelling van het bestemmingsplan "Stationsgebied Driebergen-Zeist" niet-ontvankelijk:

a. het beroep van de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Antropia B.V., behalve voor zover dat beroep is gericht tegen de wijzigingen ten aanzien van de voorziene parkeergarage;

b. het beroep van [appellant sub 4A] en [appellant sub 4B], behalve voor zover dat beroep is gericht tegen de wijzigingen ten aanzien van de voorziene parkeergarage;

c. het beroep van [appellant sub 5];

d. het beroep van de stichting Stichting De Reehorst en andere voor zover ingesteld door de besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid Join Ontwikkeling B.V. en Triodos Nieuwbouw B.V.;

II. verklaart de hierna vermelde beroepen tegen het besluit van 4 maart 2014 van de raad van de gemeente Zeist tot vaststelling van het bestemmingsplan "Stationsgebied Driebergen-Zeist" niet-ontvankelijk:

a. het beroep van de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Antropia B.V.;

b. het beroep van [appellant sub 4A] en [appellant sub 4B];

c. het beroep van [appellant sub 5];

d. het beroep van de stichting Stichting De Reehorst en andere voor zover ingesteld door de besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid Join Ontwikkeling B.V. en Triodos Nieuwbouw B.V.;

III. verklaart de beroepen van de hierna vermelde appellanten tegen het besluit van 3 maart 2014 van de raad van de gemeente Utrechtse Heuvelrug tot vaststelling van het bestemmingsplan "Stationsgebied Driebergen-Zeist" gegrond:

a. [appellant sub 1];

b. de stichting Stichting Milieuzorg Zeist en omstreken en andere; c. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid McGregor Fashion Group B.V.;

d. de stichting Stichting De Reehorst;

e. [appellant sub 4A] en [appellant sub 4B];

IV. verklaart de beroepen van de hierna vermelde appellanten tegen het besluit van 4 maart 2014 van de raad van de gemeente Zeist tot vaststelling van het bestemmingsplan "Stationsgebied Driebergen-Zeist" gegrond:

a. [appellant sub 1];

b. de stichting Stichting Milieuzorg Zeist en omstreken en andere;

c. de stichting Stichting De Reehorst;

V. vernietigt het besluit van de raad van de gemeente Utrechtse Heuvelrug van 3 maart 2014 tot vaststelling van het bestemmingsplan "Stationsgebied Driebergen-Zeist":

a. voor zover het betreft de plandelen met de bestemmingen "Verkeer - Railverkeer", "Verkeer - 1" en "Verkeer - 2";

b. voor zover de gronden voor de beoogde fietsstraat niet in het plan zijn opgenomen;

VI. vernietigt het besluit van de raad van de gemeente Zeist van 4 maart 2014 tot vaststelling van het bestemmingsplan "Stationsgebied Driebergen-Zeist";

a. voor zover het betreft de plandelen met de bestemmingen "Verkeer - Railverkeer", "Verkeer - 1" en "Verkeer - 2";

b. voor zover het betreft de aanduiding "parkeergarage" en het bouwvlak voor de gronden met de bestemming "Bedrijventerrein";

VII. bepaalt dat de rechtsgevolgen van de besluiten van 3 en 4 maart 2014 in stand blijven wat betreft de plandelen met de bestemmingen "Verkeer - 1" en "Verkeer - 2";

VIII. draagt de raad van de gemeente Utrechtse Heuvelrug op om binnen 36 weken na de verzending van deze uitspraak met inachtneming van hetgeen in deze uitspraak is overwogen een nieuw besluit te nemen ten aanzien van:

a. de plandelen met de bestemming "Verkeer - Railverkeer";

b. de gronden voor de beoogde fietsstraat; en dit besluit op de wettelijk voorgeschreven wijze bekend te maken;

IX. draagt de raad van de gemeente Zeist op om binnen 36 weken na de verzending van deze uitspraak met inachtneming van hetgeen in deze uitspraak is overwogen een nieuw besluit te nemen ten aanzien van:

a. de plandelen met de bestemming "Verkeer - Railverkeer";

b. de aanduiding "parkeergarage" en het bouwvlak voor de gronden met de bestemming "Bedrijventerrein";

en dit besluit op de wettelijk voorgeschreven wijze bekend te maken;

X. treft de voorlopige voorzieningen dat:

a. de plandelen met de bestemming "Verkeer - Railverkeer" in het besluit van 3 maart 2014 blijven gelden, met dien verstande dat na verbreding van het spoor het verbrede deel niet in gebruik mag worden genomen;

b. de plandelen met de bestemming "Verkeer - Railverkeer" in het besluit van 4 maart 2014 blijven gelden, met dien verstande dat na verbreding van het spoor het verbrede deel niet in gebruik mag worden genomen;

XI. bepaalt dat:

a. de onder X. en a. opgenomen voorlopige voorziening vervalt op het tijdstip van inwerkingtreding van het door de raad van de gemeente Utrechtse Heuvelrug vast te stellen besluit als bedoeld onder VIII. en a.;

b. de onder X. en b. opgenomen voorlopige voorziening vervalt op het tijdstip van inwerkingtreding van het door de raad van de gemeente Zeist vast te stellen besluit als bedoeld onder IX. en a.;

XII. verklaart het beroep van de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Antropia B.V. tegen het besluit van 3 maart 2014 en het beroep van [appellant sub 8] en anderen tegen het besluit van 4 maart 2014 ongegrond; (red.)

NOOT

Deze uitspraak van 11 maart 2015 bevat de expliciete overweging dat compenserende maatregelen in een (vormvrije) m.e.r.-beoordeling de conclusie kunnen dragen dat geen sprake is van belangrijke, nadelige gevolgen. Hierdoor hoeft in het geval van het stationsgebied in Driebergen en Zeist geen MER te worden opgesteld. Dit vind ik zeer opmerkelijk. Ik leg dit uit.

In mijn artikel uit 2011, "M.e.r.-beoordeling: geen drempelvrees!" («JM» 2011, p. 585-594) constateerde ik dat het inhoudelijke verschil tussen m.e.r.-beoordeling en m.e.r. de verplichting is om alternatieven en maatregelen te beschrijven. De m.e.r.-procedure is namelijk met extra waarborgen omkleed ten opzichte van de m.e.r.-beoordeling. Zeker als de m.e.r.-beoordeling vormvrij is en dus onderdeel van de overwegingen in het besluit ('vergewisplicht' zoals deze ook wel wordt genoemd), ben ik van mening dat al helemaal als belangrijke, nadelige gevolgen min of meer gegarandeerd optreden, zoals in casu, het opstellen van een MER dat voldoet aan de inhoudsvereisten in Hoofdstuk 7 Wm niet achterwege kan blijven. Als de conclusie uit deze uitspraak algemene gelding zou hebben, hoeft na een (vormvrije) m.e.r.-beoordeling nooit meer een m.e.r. te volgen. Ik heb hier enige moeite mee, want dan zou het enkele feit dat maatregelen mogelijk zijn waardoor aan wet- en regelgeving kan worden voldaan voldoende zijn om geen MER te hoeven opstellen, terwijl bijvoor-

beeld effecten onder de norm ook aandacht kunnen krijgen in een MER. Ik zie nog steeds dat een volwaardig MER enerzijds extra informatie oplevert over het voornemen zelf en anderzijds mogelijk tot de keuze voor een betere locatie of een milieuvriendelijkere uitvoering leidt. Dit staat los van het feit dat moet worden aangetoond dat het project aan wet- en regelgeving voldoet. Het komt in de praktijk nogal eens voor dat uit de in het MER beschreven maatregelen om milieugevolgen, nog verder dan op grond van wet- en regelgeving nodig is, te mitigeren dan wel te compenseren, wordt gekozen om zo bijvoorbeeld tegemoet te komen aan bezwaren van omwonenden. Dit levert ook weer milieuwinst op, hetgeen als nevendoeel van m.e.r. kan worden beschouwd (zie onder meer TK 1980-1981, 16814, nr. 3, p. 38-41). Nog een belangrijk, juridisch argument voor mijn standpunt hieromtrent is te vinden in de verplichting dat noodzakelijke maatregelen die in het project-MER beschreven moeten worden, moeten doorwerken in het te nemen besluit (zie artikel 7:35, derde lid, Wv). Bij dit alles komt nog, zoals ik ook al in reactie op de reactie van bovengenoemd artikel door Van den End (Zie S.M. van Velsen, *'Reactie naar aanleiding van de reactie van Gijsbert van den End'*, in: «JM» 19 januari 2012, p. 7 en 8) opmerkte, dat bepaalde maatregelen één aspect mitigeren terwijl er meerdere milieueffecten kunnen zijn en de maatregelen zelf weer milieueffecten kunnen hebben. Niet ondenkbeeldig in de praktijk! Denk bijvoorbeeld aan een geluidswal met nadelige gevolgen op het landschap. Een m.e.r. is dan hét instrument om dit integraal en transparant in beeld te krijgen.

Gelet op vorenstaande, acht ik het dan ook – op zijn minst gesproken – minder vanzelfsprekend dat de Afdeling zo expliciet overweegt dat voor zover appellanten aanvoeren dat er alternatieven zijn voor de plannen deze vraag niet relevant is bij de beoordeling of kan worden uitgesloten dat de voorziene ontwikkelingen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zullen hebben. Onder omstandigheden kan het bestaan van een milieuvriendelijker alternatief juist een reden zijn om een m.e.r. te doorlopen. Bovendien hebben de ontwikkelingen hier belangrijke, nadelige – ik mag toch aannemen dat 'significant' ook 'belangrijk, nadelig is' – gevolgen voor onder meer de EHS. Anders oordeelde de Afdeling in ABRvS 1 oktober 2014, nr. 201308398/1/R4

(r.o. 4.4), M en R 2015/22, m.nt. Soppe. Het ging hier om een situatie waarin appellant de omgekeerde situatie aanvecht, namelijk de conclusie na een m.e.r.-beoordeling dat een m.e.r. moest worden doorlopen. Daarbij wordt geconcludeerd dat juist vanwege natuureffecten die conclusie kon worden gerechtvaardigd. De Afdeling merkt in die uitspraak in reactie op het argument van appellant dat alle relevante milieugevolgen reeds zijn onderzocht bij de aanmeldingsnotitie op dat de m.e.r.-beoordelingsprocedure met minder procedurele waarborgen is omkleed. Bovendien worden aan een MER ingevolge artikel 7.23 van de Wet milieubeheer andere inhoudelijke eisen gesteld dan aan een m.e.r.-beoordeling. Daarenboven overweegt de Afdeling dat de door appellant aangevoerde omstandigheid dat nabij de voorgenomen ontgronding nieuwe natuur zal worden ontwikkeld, evenmin tot het oordeel leidt dat geen MER hoeft te worden opgesteld. Letterlijk: "De ontwikkeling van nieuwe natuur doet er niet aan af dat de voorgenomen ontgronding belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben." Sic!

Op basis van de uitspraak van 1 oktober 2014 leek, hoewel ABRvS 14 november 2012, nr. 201204281/1/A1 (r.o. 6.2) anders deed vermoeden, de conclusie te kunnen worden getrokken dat de Afdeling een onderscheid maakt tussen mitigerende en compenserende maatregelen. Zie ook M.A.A. Soppe in zijn annotatie bij die uitspraak (M&R 2015/22). Hij verwijst hiervoor ook naar TK 1991/92, 22 608, nr. 3, p. 19 (hierin wordt als ik het goed zie alleen van mitigerende maatregelen gesproken) en ABRvS 7 november 2012, nr. 201111800/1/R2 (AB 2012/383, m.nt. Van Hall). Na de onderhavige uitspraak van 11 maart 2015 wordt het diffuser. Ik hoop van harte dat de laatste uitspraak een heel specifieke situatie betreft en dat de genoemde overwegingen geen algemene gelding krijgen. Het voorkomen van effecten lijkt me toch altijd beter dan het compenseren van effecten.

Interessant is, tot slot, dat de herziene M.e.r.-richtlijn een expliciete bepaling bevat die maakt dat bij de mededeling van initiatiefnemer dat hij een m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteit gaat verrichten niet alleen een beschrijving moet verstrekken van de kenmerken van de voorgenomen activiteit, maar ook van de geplande maatregelen om mogelijke belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu te vermijden of te

voorkomen. Het woord compensatie komt hierin nog steeds niet voor. Voor de implementatie hiervan zij verwezen naar de internetconsultatie van 25 februari 2015 (kenmerk IENM/BSK-2015/38977). Het laatste woord is hierover nog niet gesproken.

S.M. van Velsen